

KRYNICA

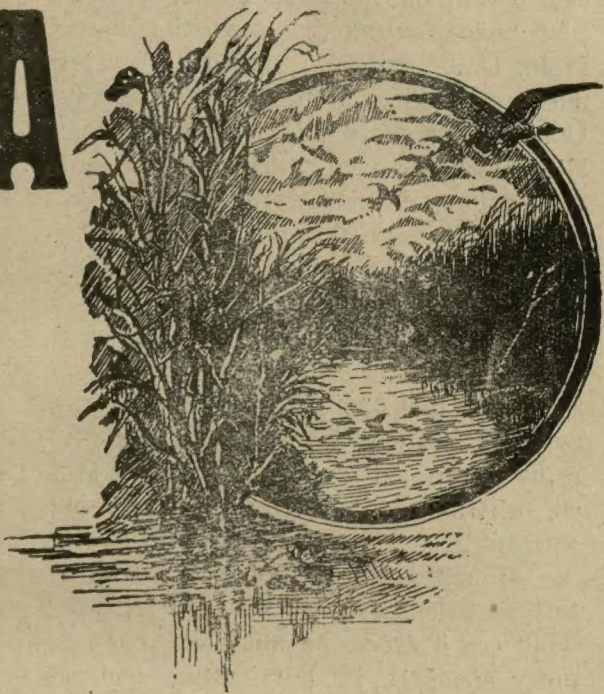
TYDNIOWAJA
SIALANSKAJA HAZETA

Adres Redakcyi i Administracyi:

WILNIA, ZAWALNAJA 7.

KRYNICA kaštując: na hod 250000 m.

asobny numar 5000 m.

č wyhawarywajecca jak polsk. cz, i ras. ч, a š jak sz i ш.

Polskaja palityka i biełaruskaja škola.

Polskaja kiraŭničaja palityka da biełarusauŭ naahut nam duža dobra wiadoma. Asnaŭny ton jaje — niepryznawaŭnie biełarusauŭ u mieżach Rečypaspalitaj i zmahaŭnie blizu z koŭnym prajawam biełaruskaha żyćcia. Narodnaje-ž żyćcio zaŭsiody najlepš wyjaŭlajecca i razwiwajecca praz rodnuju školu. Razumieli i razumiejuc heta dobra ŭsie Polskija Ŭrady, bo adnasili-sia i adnosiacc da biełaruskaj školy waroża. Wyjawilasja heta asabliwa rezka sioleta, kali Biełaruski Pasolski Klub u wařawie zahawaryu ab rodnaj škole u Sojmie. My bačam, što hołas našych pastoŭ astawausja hołasam kryčačaha na pustyni, bo kali naprykład Sojmawaja

Aświetnaja Komisija pryniała niewialičkuju častku damahaŭniauŭ našych pastoŭ: arhanizawać na skarbowy kość wučycielskija biełaruskija kursy, wučycielskuju biełaruskuju seminaryju i naahut zaapiekawacca biełaruskaj aświetaj, to hetyja pastanowy aź dahetul nie dačakalisia tej ščaśliwaj chwiliny, kalib mahli być užo akančalna abhaworany na poŭnym pasiedzaŭni Sojmu. Niejkaja tajomnaja ruka zaŭsiody pakirujeć tak, što sprawa biełaruskaj aświety nia moža wypłyści na dziennaje światło.

Kaliž Biełaruski Pasolski Klub, biełaruskija arhanizacyi, ci paasobnyja dziejaćy zwaročwajecca ŭ sprawie swaich škot da Ŭradu biezpasredna, dyk tady zacikaŭlenyja pieraważna čujuć u adkaz na swaje słušnyja damahaŭni, što Ŭrad apracowywaje prajekt zakonu ab školach dla ŭsich mienšaściauŭ u Polšcy, heta znača: dla biełaru-

saŭ, ukraincaŭ, litoŭcaŭ, żydoŭ, niemcaŭ i što koźnaj narodnaści paasobku dawać szkołu Źrad nia ličyć mahčymym. Heta ulublony kaniok asabliwa ciapierašniaha Źradu; na im prajechaŭsia Ministr Ašwiety Hłombinski u kancy letniaj sojmowaj sesii, kali adkazwaŭ na biełarуска-ukrainskija špiešnyja wnioski ŭ sprawie rodnych szkołaŭ. Takim čynam minajeć hod za hodam, a Źrady usio rychtujuć zakon dla našych szkołaŭ. I spraŭdziłasiab tut naša pahaworka: „abiacanka cacanka, a durnomu radaść, kab-ža dy byli ŭžo siarod biełarusaŭ durnyja. Dziakujućy takoj školnaj uradowaj palityce musić nia znajdziecć ŭžo na świcie biełarus, jaki-b iŭŭe wieryŭ u henyja abiecanki.

Takaja polskaja školnaja palityka wyŭšejšych ustanowaŭ, jak nia treba lepš, prawodzicca ŭ żywicio na miascoch praz ustanowy mienšyja, jak kuratorstwy i inspektry.

Pawodle istnujućych polskich zakonaŭ ab školnictwie moźa być szkoła na skarbowy kość i biełaruskaja, kali nabiarecca ča-

ławiek 40 baćkoŭ, żadajućych wučyć swaich dzieciej u swajej mowie i kali hmina pryznajec patrebu u dannaj miesnaści biełaruskaj školy i dać dla školy adpawiedny budynak. I wołża, choć wybaraŭ prawidlowych u hminnyja rady nia bywajeć i dzieła hetaha pasadźany tudy ludzi pierawaźna dla nas waroźyja, to ŭsio-ž-dyki jość i takija hminnyja rady, jakija żadańnie ludnaści mieć swaju szkołu pryznajuć słusnym i biełaruskiju szkołu ŭwaźajuć za reć patrebnuju. Ale i ŭ takich wypadkach polskija ŭłady majuć hatowy krućok: niama, kaźuć jany, biełaruskaha wučyciela, znajućaha dawoli mowu jak biełaruskiju, tak i polskuju. Praŭda, my znajem, što ŭ nas wučyciałoŭ niamnoha z adpawiednaj padhatoŭkaj z polskaj i z biełaruskaj mowy, bo i adkul-ža jany mohuć być, kali Polski Źrad nie dajeć ani wučycielskich biełaruskich kursaŭ, ani seminaryjaŭ, ale treba wiedać, što i tym wučycialom, jakija majuć adpawiednyja kwalifikacyi, Polskaja Źlada zamiast u biełaruskija školy, naznaćyła ich u... polskija! A wiedama, ludzi, nia maju-

A. Ziaziula († Ks. A. Astramowič).

Alenčyna wiasielle.

(Hl. Nr. 9).

Uraz pačułasia pad hrańnie
Prybiŭka chłapcowa...
Ad krutni aź nudna stanie,
Nie pačuješ słowa.

Hetak noć pieralataje:
U tancy pry kachanku
Dzieŭka son pierarywaje,
Jdzie biaz pierastanku.

Ale woś pawoli dnieje,
U woknach świet zamietny,
Na dware ŭsio bolš widnieje
Koler dnia praświetny.

Jak-by soramam praniaty,
Što ŭnimaŭsia skokam,
Koźyn hość idzie da chaty,
Kab złażyć čuć wokam.

Ciś wiarnułasia u chatu:
Śpiać snapom muzyki
I wiasielniki pry swatu —
Usich zniaŭ son wialiki.

Kot z wiasielle nie našoŭsy
Ani trocha tołku,
Sam sabie kurnu zawioŭsy,
Dremić na piakołku.

Wot zjawiŭsia i dzień boży:
Soniejka zaz'jata,
I toj sam lik maładzioży
Staŭ zbiraćcia wiała.

Koźyn wyprawici choća
Mituju Alenku;
Dola horkaja dzieławoća
Zjaje joj u zrenku.

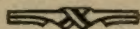
Cymbalisty uzarwaŭsia,
Ŭčuŭsy šum na chacie,
Za kručki mihom uziaŭsia —
Ŭžo hatoŭ ihraci.

čyja inšaha sposabu da žyćcia dy išče i z siamjoj, iduć tudy, hdzie im chleb dajuć. Dla paćwierdžańnia skazanaha, z pasiarod mnohich, niachaj pasłužać woś hetyja biełarusy wučyciali, jakija, dziakujučy warožym da biełaruskaj školy adnosinam Uradu, prymušany pracawać u polskich školach, dy pieraważna u... Polšчы: Wišnieŭski, Hajko, Rajčonak, Małatoŭnik kala Łodzi, Anasowič, Paŭłoŭskaja, Jezierski M., Bočka u hub. Kaliskaj, Majeŭski u Stoŭbcach, Kankałowičanka ũ Iwiency i Zianowič z žonkaj u Wialejskim paw.

Stowam, bolš nienarmalnych školnych adnosin, jak Polskaha Ŭradu da školy biełaruskaj, trudna i wydumać.

Ad. St—ič.

Ichnaje z nami zma- hańnie.

Biełaruskaja dumka što raz to hłybiej pranikaje nutro dušy biełaruskaha sielani-na. Naš siarmiažny harotnik dyki sapraŭdy padymaje swaju hołaŭ i zabiraje ho-

łas u abaronie swaich prawoŭ u wa ũsich halinach swajho žyćcia.

Apošnim časam, dziakujučy biazupyn-naj pracy mnohich ksiandzoŭ biełarusaŭ, u mnohich katalickich biełaruskich parach-wjach, asabliwa Dzisienskaha paw., hawo-racca da biełarusaŭ biełaruskia kazańni.

Zdajecca, štož tut za dziwa? Da biełarusaŭ hawaryć pa ichnamu — reč susim naturalnaja. Dziŭniej, kali da biełarusaŭ haworać pa našych światyniach čužackaj, niezrozumiełaj mowaj. Adnak polskaj čor-naj sotni narmalnaje žyćcio biełarusa nie da ũspadoby i jana, z pryčyny biełaruskich kazańniaŭ da biełarusaŭ, pačala kryčać hwat.

„Dziennik Wileński“ № 191 siol. h. ũ staćci „Stosunki kościelne w pow. Dziś-nieńskim“ z pryčyny biełaruskaj mowy ũ kaścieli stawić ksiandzom biełarusam cely rad roznaha rodu, jak heta robić zwyczajna, na ničym nie apiortych, abwinawačańniaŭ, fałšywa apiswaje fakty i robić zanađta dzi-kija wywady.

Zmiest uspomnienaj staćci zwodzicca woś da čaho. Dzisienščyna — heta kraj, dzie ludnaść katalickaja jość polskaj, a ksiandzy biełarusy, jakich lik ũsciaž raście, starajuca ludnaść hetu pierarabić na biełaruskiju, ũwodziačy ũ kaścioł biełaruskiju mowu. Nikatoryja z hetych ksiandzoŭ, jak

Čuć datknušsia da cymbałaŭ,
Kab razdurdać brata,
Ažno moładź znoŭ pastala,
Prosić hrać zaŭziata.

Skamaroch jak — wiš pračchnušsia,
Raz ziaŭnuŭ zninacku,
Dy za skrypku chapianušsia,
Smolić smyk pahracku.

Woś i struny ũ ton nawodziać
Až pakul nastrojać.
Chłopczy-ž z dzieŭkami ũsio chodziać,—
Anijak nia ũstojać.

Bo strašenna ũ skokach rady
Znoŭ krucić hałowy;
I muzyki sa spahady
Zaraz hrać hałowy.

Jak pryŭdaryli ž-za wucha:
Ŭsie pašli skakaci;
Pačatasia zawiarucha
I krutnia na chacie.

A Maksim tady z kamory
Wypiŭku prynosić
I haściej, dzie jość katory,
Da stała jści prosić.

Adkazacca ũžo tut ciažka —
Hości stoł absieli:
Z ruk u ruki chodzić plaška,
Čarka pry pachmielli.

Tnuć jamčej što-raz muzyki,
Moładź wiesialeje,
Za stałom čuwać uskliki
Swata Anupreja.

Zabaŭlajuca ũsie ũ chacie,
Tolki woś Alenka,
Jak pjaie wiasielle swaci,
Znoŭ niawiesialeńka.

Joj nia jescца, ani pjecca,
Nie na ũmie i skoki:
Dumka, što ũžo razstajecca,
Rwie ũzdych hłyboki.

Ks. Śutowič u Baradzieničach, dachodzić da taho, što ũ polskich škotach dzieciam miascowych sialan zamiest pa polsku wykłada je relihju pa biełarusku. Katechizacyju dzieciej wiaduć jany pa biełarusku, u prywatnaj hutarcy da sialan karystajuca takža mowaj biełaruskaj. U Łużkach bytcam biełaruskaść užo da taho abraziła polskaje pačućcio sialan, što tam mahčymy zabureñni, a widać heta choćby z haho, što padčas Sw. Kamunii, kali da dzieciej ksiondz prahawaryŭ pa biełarusku, dyk cełaja hramada ludziej kinułasja na probašča Ks. Hermanowiča, jaki leďż uciok u zakrystyju... Tak trahična apiswajeć „Dziennik Wileński“ kaścielnija adnosiny u Dzisiejšćynie apošnim časam.

Adnak „z wialikaj chmary — mały došč“, jak kaža naša prysłoŭje. Tak jano i tut. Dzisiejšćyna — heta kraj, dzie żywuć pradusim biełarusy: prawastaŭnyja i kataliki. Palakoŭ tam duža mała, jakich stanowić abšarniki i niewialikaja źmieniaciomnaj zaściankowaj šlachty. Zachawać hetu praŭdu trudna. Paćwiardźajeć heta samaje jak statystyka rasiejskaja, tak i polskaja. Tak naprykład, profasary Kra-koŭskaha uniwersytetu Kryžanoŭski i Ku-maniecki ũ swajej knižcy „Tableau statistique de la Pologne“, nadrukawanaj u Kra-

kowie 1915 h., na str. 50—53 u Dzisiejšćynie naličajuć 81,11 procentaŭ biełarusau. Takim čynam pustyja wykrykiwañnia „Dziennika Wil.“, što ũ Dzisiejšćynie Palaki, susim daremny i nikoha nie prakanajuć. Ksiandzy-ż biełarusy, kali jany choćuć być praŭdziwymi pastyrami swaich awiečak, musiać rachawacca z praŭdziwym stanam swajej parachwii i baranić ich prawy na swaju ŭłasnuju kulturu.

U škole wykładać biełarusam relihju pa polsku, choćby heta i polskaja była škota, — wialiki praštupak i wialikaja hańba! Historyja kultury koźnaha narodu jasna nam pakazwaje, jak myślieli, pali-tyki, wialikija wychawaŭcy hanili nawučańnie dzieciej u čužo j mowie naahuł, asabliwa-ż relihii. A jak żywa staic u wa-čoch tak świeźaje i tak balučeje zmahañnie Palakoŭ, asabliwa z nawučańniem pa rasiejsku ũ škotach relihii polskich dzieciej začasau carskich! Usio heta Palaki z „Dzien. Wil.“ užo pašpieli zabycca i, aswabadziŭšysja z carskaha jarma, druhim, słabiejšym ad siabie, žadajuć nałazyć jarmo swajej kultury. Zabywacca takich raćej niemožna. A pomniačy ich možna lohka zrazumieć, što Ks. Śutowič adnosna da biełaruskaj mowy ũ polskaj škole, dzie wučacca biełaruskija dzieci, pastapaje tak, jak nia tak

Učarajšaja ŭzlahaje

Na dušu trywoha:
Płaca woś jana smutnaja,
Žal niasie da Boha.

Jak linuŭ chto ũ twar joj waram—
Spomniła prysiahu,
U kaściele prad autaram
Božuju pawahu.

Zhaśnie ŭrod jaje dziawočy,
Dieŭkaj užo do' żyć,
Jak čapieć smutny žanočy
Družka joj użołyć.

Raźwitajecca z staronkaj
Miłaj, z rodnej chatkaj:
Treba budzie być joj žonkaj,
Synawoj i matkaj.

Kinie miłuju radzimu,
Pojdzie ũ ludzi, ũ hora,
Bytcam łastaŭka na zimu
Ŭ čuży kraj, za mora.

A ci-ż tam čużyja ludzi
Joj nia lichadziei?..
Woś čamu z uzdychaŭ hrudzi
Rwucca biez nadziei.

Darma maci bje razwahu,
Darma bačka prosić:
Nie pastupić ani šahu —
Płaća horš, hałosić.

Darma brat jaje ŭcišaje:
Prošba horkaj doli
Ani jak nie palepšaje,
Ni niasie patoli.

Až pakul nia pierastanie,
Splačušysja ũ wolu
I z sardečnaha ŭzdychańnia
Scichnie užo ad bolu...

„Čas užo i da kaściola
Swadźbie prybiracca“,
Uwajšoŭšy swat wiasoła
Kaža bačku, matca.

daŭno koŭny dobry Palak pastupaŭ adnosna da mowy polskaj u rasiejskaj škole, dzie wučylisia polskija dzieci.

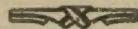
Niešta padobnaŭe treba skazać i ab katechizacyi biełaruskich dziećak pa kaściołach. Tolki ŭ matčynaj mowie naleŭycca pramaŭlać da dziaćiej. Zrazumieli heta i wilenskija biskupy: Ropp i Michalkiewič.

Ab zabureŭni ludnaści ŭ Łuŭkach z pryčyny biełaruskich kazaŭniaŭ my nia wiedajem ničoha. Nam tolki wiadama toje, što narod ŭadaje swajej mowy ŭ kaściele. Z hetym zmahajucca tolki pany, asadniki, palicyja, a za im idućy, krychu i miascowaja ŭlachta. Hramada niezdawolonych za probaščam nia hnałasia, a probašč ad jaje ŭ zakrystuju nia ŭćikaŭ.

U niekaj inšaj parachwii, jak hetaha choća „Dziennik Wil.“, Ks. Hermanowič nia kirawaŭ nijakaj tajnaj arhanizacyjaj i pry rewizii nijakich kompromitujućyich jaho dakumentaŭ nie znašli. Takaja, jak i hena ab zabureŭni ŭ Łuŭkach i ŭćikaŭni probašča ŭ zakrystuju, wiestka—jość zwyčajnaj prawakacyjaj, kab, ačarniŭšy hetak čaławieka, zrabić jaho „podejrzanyim polityčnie“ i dzieła hetaha napaŭścić na jaho roŭnaho rodu palicyju, kab takim čynam adniać usiakuju achwotu da pracy. Staryja heta spohaby i znajemsia my na ich dobra.

Znajem my dobra, što „Dziennik Wil.“ nia byŭ-by „Dziennikam Wilenskim“, kab nia pisaŭ fałšaŭ i hłupstwaŭ. Pišecie na zdarouje! Świeŭyja siły adradŭajućahosi ducha Biełaruskaha Narodu pieramohuć waroŭyja, pieraŭyŭšyja siły polskaj čornaj sotni.

M. Krywičonak.

Što čuwać na ŭwiecie.

P O L Š Č A.

Waršaŭski Sojm zbieracca ŭ pałowie kastryčnika; u sprawie sklikaŭnia Sojmu byŭ zaprošany i pradstaŭnik bieł. pa-solskaha kluba.

Nowyja hrošy. Polskaja Krajowaja Kasa Pozyčkowaja wypuściła nowyja banknoty pa 250 tysiaćaŭ; jak padajuć waršaŭskija hazety, što nadrukawana ich ŭmat i z tak wialikim paŭpiecham, što zamiast 1923 h. pastaŭlena 1823 h.

Nowaja pačtowaja plata. Ad 1 wieraŭnia počta ŭ Polšcy padaraŭeta na 100%, tak što na piśmo treba nakleiwać značok 1000 mrk., a na adkrytku 500 mak.

Woś Alenačku da ŭluba
Ubirajuć družki,
Uwichajucca, aŭ luba,
Moŭ pry kiali—słuŭki.

Woś adna ŭdziaje sukienku
Soŭkawu — druhaja,
Usadowiŭšy Alenku,
Kosy zaplataje.

Biety z welumam wianočak
Uŭlaŭyli ŭreście
I za stoł aŭ na kutočak
Z pieśniami daŭ wieści.

Na stale jość chleba-soli,
Zakuska i strawa.
„Što čto lubić — jeŭ dawoli!“
Prosić swat taskawa...

Da darohi jdzie rychtunak
Na dware i ŭ chacie;
Staršy swat na padurunak
Hrošy staŭ zbieraci.

Pa imieŭni wyklikaje
Rodnych i susiedziaj:
„Prosić zdaru maładaja —
Złotam, srybram, miedziaj!“

Sypiać hrošy, jak miakinu,
Kidajuć pałotna —
Sa spahadaj siracinu
Usie darać achwotna.

Haspadynia pałazyła
Apałonik čysty,
Smyk muzyka daryć miła...
Bojčyk — cymbalisty.

Swat sabraŭšy dar „ubohi“
Aŭ u wierch skarbonki,
Dadaŭe pawodle zmohi
Ulasny dar i ŭonki.

Ŭreście zsypaŭ hrošy z miski
Poruć z maładoju,
I jana pakłon bje niŭki
Pierać hramadoju.

Uznoŭ asadnictwa! Ministerstwa ziamielnich spraŭ pryhataŭlaje nowy plan asadnictwa na „kresach“. U budźeci na 1923 hod adčynieny wialikija kredyty na dapamohu asadnikom.

Darahoŭla pawialičywajecca. Praz niekalki dzion kurs dalara ustalawaŭsia na 249 tysiačaŭ, a ciaper uznoŭ pašoŭ u haru. Darahoŭla strašenna pawialičywajecca i wypieradźaje dalary i zolata.

L I T W A.

Anhielskija parlamentarysty u Koŭni. Z Koŭna pawiedamlajuć, što tudy prybyli pradstaŭniki anhielskaha parlamentu i byli prywitany praz pradstaŭnikoŭ litoŭskaha ũradu i sojmu.

Pramowa Halwanoŭskaha. U časie adčynieńnia sielska-haspadačaj wystaŭki ũ Koŭni staršynia litoŭskaha uradu skazaŭ palityčnuju pramowu, što dla uzmacawańnia litoŭskaj niezaleźnaści treba mieć dobruju administracyju i armiju, zapeŭnić swabodu nacyjanalnym mienšaściom i kirawacca mirnaj palitykaj.

NIAMIECČYNA.

Niamieckija hrošy padajac z koź-

naj hadzinaj. 10 wieraśnia dalar kaštawaŭ 66 milionaŭ niamieckich marak; ludnaść damahajecca finansowaj dyktatury. U Rhury sapraciuleń ie proci Francuzaŭ słabnieć, ab sprawie daŭhoŭ pačynajucca bezpasrednija znosiny pamiž Francyjaj i Niamieccynaj. Niemcy u Rejnskaj wobłaści choćuć utwaryć asobnuju dziaźżawu niezaleźnuju ad Niamieccyny.

USCHODNIAJA BIEŁARUŠ.

Kamisaryjat Ziemirolabstwa ũ praciahu 2 miesiacaŭ pierawodzić usio dzieławodztwa na biełaruskuju mowu.

Biełaruski dziaźżaŭny teatr u Miensku razwiwajecca nadta dobra; ciapier utwarylisia teatralnija kursy — a ũ nas, asabliwa na wioscy, dyk i dazwoł na pastanoŭki pjesy dostać trudna.

Nowaja kniha. U Miensku wydajuć knihu „Ahulnija asnowy radawaha zakana-daŭstwa Biełaruskaj Radawaj Respubliki“.

Zakładka drawiesna-hazawaha zawodu. U Miensku adbyłasia uračystaja zakładka budynku drawiesna-hazawaha zawodu.

Na dware wazy ciahajuć,
Stukajuć, hamoniać,
Borzda koni zaprahajuć
I zwankami zwoniac.

Ŭžo braty zaprehli koni,
Pad parohám stali:
Hrukatni čuwać za honi
Ci jašče mo' dalej.

„Dziakuj Bohu, ũžo hatowa —
Jechać biez nadumu!
Ŭ nas takaja ustanowa,
Kab pryšpieć na summu.

Padnialisia ũsie ũ zastolli,
Kab pieraźahnacca,
Dy z padziaki ũ bohamolli
Ščyra adazwacca.

A pašla, pryhnuŭsy čoly,
Stoŭ abchodziać trejčy,
Razdajecca niewiasioły
Špieŭ dziaŭčat žalejčy:

„Maładzienkaja Alenka
„Borzda spakarysia,
„I baćkom za ũsio-usienka
„Nizińka kłanisia,

„A jany twaju hałoŭku
„Choraša padojmuć
„I aboje ũ cichamoŭku
„Ščaściejkam ahornuć.

Sa plačom tut maładaja
Baćku i matuli
Až da noh płastom padaje,
Slozy joj synuli.

Da bratoŭ i da siastrycy
Padyšla, bje ũklony;
Twar zrašiŭsia biełalicy,
Bytcam list zialony.

Kožnamu, chto byŭ u chacia
Kidajecca ũ nohi,
Jon-ža musić praźahnaci,
Kab spryjali bohi.

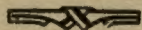
Špieŭ suładny ũ chacie ljecca,
Skrypka jenčyć — plaća
I z kručkom cymbalnym bjecca
Serca wypraŭlaća.

Hety wobraz wielmi smutny
Kožnaha razžalić;
I taho naŭ, chto biaźčutny,
Da dušy! — pawalić.

J A P O N I J A.

Ziematrasieńnie, jakoje niaduŭna u Japonii adbyłosia, zrabita wialikija škody japoncam. Prapata milionaŭ da 5 ludziej, razwalitasia mnoha haradoŭ.

Krychu ab haspadarey.

Ab Ionie.

Lon jość najdaŭniejšym wataknianym syraŭcom. Ehipcijanie, Fenicyjanie i Żydy staradaŭnyja z lonu wyrablali adziežu, šałašy i inš. Umieli hetyja staradaŭnyja narody wyrablać z lonu pałony duža cienkija i pryhožyja. U nas na Bielarusi promysiel lniany takža duža staradaŭny. U nas apošnim časam wyraby lnianych pałotnaŭ raŭziwajuca niabywała.

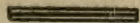
Kab z lonu skarystać, jak naležycca, treba jaho wyrablać u krai, a nia wywozić zahranicu, bo jak pakazwaje ablicieńnie z 1913 h. hatowyja lnianyja wyraby byli ŭ 5 разоў daražejšyja, jak sam syrawiec, z jakoha jany зроблены. Słowam, kraj jaki sieje lon i praŭdaje jaho syraŭcom, zarablae 20%,

a kraj, jaki lon sieje i pierarablae jaho na pałotny zarablae 80%

Wučonyja kažuć, što razumnaja ŭpra-
wa lonu bywaje šmat karyśniej, jak pšanicy.

Lon na Bielarusi raście duža dobra i dzieła hetaha, kab u krai byli adpawied-
nyja fabryki, kraj mohby mieć z lonu adzin
z waŭnych halin swajho promysłu.

A. Siarmiaha.

Z W I L N I.

Bielaruskaja wiečaryna. Kamitet Pomačy ładzić na karyść Bielaruskaha pry-
tułka wiečarynu, jakaja adbudziecca ŭ ni-
dzielu 16 wieraśnia h. h., u sali Himnazii.
Buduć ihrać piesu F. Alachnowiča „Pan
Ministar“. Pačatak a 8 hadz. uwiečary.

Hość z Rymu. Pierad dwuma tyd-
niami adwiedaŭ Wilniu a. Hofman,
prafesar rymskaha uniwersytetu. Tut pa-
znajomiŭsia jon z pradstaŭnikami wilen-
skaha hramadzianstwa i abhłedziŭ pa-
bajlanskija mury i bielaruski muzej.

Kanfiskata. Kniška Sulimy; „Što

Ŭsie Alenca spahadajuć:
Pryštaj žonca, maci,
Doli-ščaściejka žadajuć
U nieznajomaj chacie.

Razwitałasia. Jdzie. Wočy
Kryje chustkaj biełaj.
Ŭsio macniej spieŭ dzawocy,
Muzyka ścišeła.

Ŭreście wyšla na kamieńnie
Pry siannym parozie,
Pasiarod bratoŭ siadzeńnie
Užo zajmae ŭ wozie.

Raz-druhi zwanok dzylinknaŭ,
Koni pyrchanuli.
Štoś maršaťak hłucha kryknaŭ,
Koły zdryhanuli.

Pakłaniłasia susiedziam
Šče raz maładaja
I ŭ ślazach da ślubu jedzie —
Z žalu leď żywaja.

Hrukat kołaŭ razdajecca
Ŭ topatach kapytnych...
Chto sprytnejšy ŭpierad precca,
Kab minuć niasprytnych.

Wyjaždžajuć užo wun z wioski,
Až za kryž la klonu;
Zabialeli chustki, skoski
Z šoŭku dy myślonu.

Doŭha, stojačy pry płocie,
Ludzi ŭ dalghładzieli,
Až pakul na zawarocie
Im z wačej złacieli.

Cišynja zapanawała
Ŭ humniščy, ŭ padwory,
Byłcam znoŭ pahoda stała
Pa daždzy na mory.

Haspadar i haspadynia
U mimawolnym žali
Ŭ kubły roznaje načynnje
Zaraz pachawali.

Spieć na piečy kot panury
Z srohaju twarynaj,
I widać złuje na ščury,
Bo trasie čuprynaj.

Kaniec.

takoje „Wyzwaleńnie“ z biełaruskaha punktu hledžannia“ skanfiskawana pa zahadu kamisara uradu m. Wilni.

Studenty - Bielarusy. Arhanizacyja wilenskich studentaŭ niejak zusim prychiła, a škada, bo ūsiož letaś nat' dobra pracawali. Treba, kab z wosieni bracca da pracy.

Až 35 sudowych sprawau užo majuć litoŭskija redaktary rozných litoŭskich hazet. Dzwie sprawy padlahajuć amnestyi, a za 33 redaktaraŭ buduć sudzić.

Apelacyjny sud u Wařawie ū sprawie zasudžanych u Bielastoku biełarusau, maje być wyznačany na 18 kastryčnika.

Biełaruskaje Nabaženstwa paśla letniaha pierarywu u św. Mikalaja paćniecca ūžnoŭ u niadzielu 23 wieraśnia ū 10 hadz.

Piśmo ū Redakecyju.

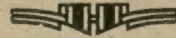
Hramadzianin Redaktar!

Nie admoŭcie dać hetaje sprastawańnie u Wašaj hazecie, tamu što znoŭ baču, jak na maim prozwišču nikatoryja asoby zarabljajuć, wystaŭliajuć na hety raz mianie ūžo kryminalnym złodziejam u swaich hazetach. Tak, 6/ix h. h. ja dawiedaŭsia, što u № 1 „Селянская Гутарка“, časopiś pana Mitkiewiča u Horadni, u adkazie na korespondencyju u „Krynicy“ ab Horadzienskim prytułku, napisana, što ū miane ūziata šmat prytułkowaha dabra. Wotža takaja pisanina ničoha niawarta. Tak pišuć tolki ludzi, jakija z pohliadaŭ čysta asabistych starajuca usiož-taki mianie zapeckać, chacia ja ničym nia pieraškadžaŭ im raniej i ciapier u ichnij dabračynnaj pracy... Da prytułkowaj administracyi i kamitetčykaŭ ū minuŭšyja hady i praz cety čas ciaperašni nie naležyŭ, jak heta naležyli niekatoryja ciapierašnija siabry-dziaržaŭcy prytułku na Mastowaj 9. Zabrańnie bializny ad mianie, majej žonki i swajakoŭ žončynych, ja liču wialikim biezpraŭjem pad przykryćciem zakonu, bo heta bializna nabyta praŭna, na što maju

cely rad swiedkaŭ i naležyć mnie, žoncy, ciešcy i jaje synu. Narešcie chaču weryć, što Sud nia stanie przykrywać swaim Prawam usialakich prachadzimcaŭ, jakija zajmajuca ckawannem ludziej, usio pierarablajuć na svoj kapył, kab tolki żyć sabie paświstywujuć.

Adam Trypus.

m. Grodno,
ul. Podolna, 52.

Swaja Pošta.

Ksiandzu K.: 50.000 m. atrymali. Dziakujem. Napišycie, što ū was čuwać.

K. Pušku z w. Wierabji: 25.000 m. atrymali. Padziaka.

Janu Giecewiču z w. Stryby: Waš swajak wypisaŭ dla was „Krynica“. Cytajcie sami i druhim dawajcie.

Tamu samamu: Za prysłanaje duža dziakujem. Nadrukujem u čarodnym numary. Pišecie bolš!

BIELARUSKI KAMITET POMAČY PACIERPIEŬSYM AD WAJNY

ū niadzielu, 16 biah. wieraśnia,
Ū ZALI HIMNAZII (Wostrabramskaja 9)

→ ŁADZIĆ →

WIEČARYNU

na karyść dzieciěj Biełaruskaha prytułku
ū Wilni.

Stawicca pjesa p. Alachnowiča

„PAN MINISTAR“

pieršy raz.

Paśla spektaklu SKOKI da 4 hadz. raniej.

Pačafak u 7 hadzin wiečara.

